

не тільки певної гілки галузі сільського господарства але і громадських об'єднань.

Безумовно, що кожна організаційна система має свої сильні та слабкі сторони. Не винятком є і українські сільськогосподарські виробники, які сьогодні знаходяться в перехідному етапі своїх трансформацій та розвитку.

У ближчі часи наша галузь сільського господарства у всіх своїх формах організації та діяльності стикнеться з новими можливостями і новими загрозами. Зміни до законодавства [2], це тільки перший етап загроз і можливостей. Створення та розробка SWOT-аналізу є необхідною та невід'ємною частиною не тільки науковців, але в першу чергу урядовців та бізнесу.

Список використаних джерел:

1. Збірник Законів Європейського Союзу [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A31988R4087>.
2. Про внесення змін до Закону України "Про фермерське господарство" щодо стимулювання створення та діяльності сімейних фермерських господарств»: Закон України // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016. - № 21, ст.406) від 31.03.2016р.
3. Смітт Г. (Gunther Schmitt). Plenary paper 2: Why is the agriculture of advanced Western economies still organized by family farms? Will this continue to be so in the future? Oxford Journals. Social Sciences, European Review of Agricultural Economics, Volume 18, Issue 3-4, Pp 434-458.
4. Types of Farm Business Organizations, Colorado State University (Notes: Agriculture and Business Management), May 2011.

Оганесян В. С.

аспірант, Подільський державний аграрно-технічний університет
Науковий керівник: д.е.н. наук, професор Місюк М. В.

ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ ПРОДУКЦІЇ ВІВЧАРСТВА

Покращення економічної ситуації та стабільності на ринку продукції вівчарства в Україні та підвищення її конкурентоспроможності, можливе лише за умови ефективного функціонування усіх суб'єктів господарювання. Тому обрана правильна орієнтація економічної стратегії держави, буде сприяти ефективним трансформаційним процесам в Україні. Крім того, криза фінансів, інфляційні процеси, катастрофічне звуження місткості внутрішнього ринку, надто високий податковий тиск, неефективна державна підтримка, практично позбавили більшість підприємств здатності до введення самостійних відтворювальних процесів, стратегічного планування власного розвитку. В

основі забезпечення такого розвитку, його збалансованості та стратегічної спрямованості лежить визначення складного економічного механізму функціонування ринку продукції вівчарства.

В зарубіжній та вітчизняній економічній літературі широко використовують термін «економічний механізм».

Так, А. О. Мельник у своїх працях зазначає, що «економічний механізм адаптації до конкурентного середовища – це сукупність організаційно-економічних систем пристосування [5, с. 158].

На думку французького науковця А. Г. Кульмана, економічний механізм можна визначити як необхідний взаємозв'язок, який природно виникає між різними економічними явищами, аналіз яких дозволяє в економічній теорії будувати власні узагальнення, тобто «економічний механізм» – це сукупність правил, принципів та підходів до функціонування об'єкту чи системи, що спрямована на досягнення кращих результатів діяльності підприємства шляхом раціонального управління витратами [4, с. 7].

Економічний механізм, за визначенням академіка І. І. Лукінова, є досить складною сукупністю регуляторів, за допомогою яких реалізуються складові загальнодержавної та ринкової політики – монетарної, валютної, цінової, фінансової, банківсько-кредитної, платіжної, податкової, митної, страхової тощо [3].

Т. Л. Мостенська під економічним механізмом розуміє механізм реалізації економічної політики держави, який за допомогою використання державних важелів регулювання спрямовує дію ринкових законів у необхідному для держави напрямі, або механізмом впливу державного регулювання на дії ринкових законів з метою досягнення поставлених цілей [1].

Й. С. Завадський підкреслює, що економічний механізм – це складовий елемент господарського механізму, що включає економічні стимули (державні економічні стимули виробництва й матеріальні стимули праці) та важелі (планування, госпрозрахунок, фінансування, умови реалізації продукції виробничо-технічне обслуговування, умови господарювання, різні ліміти, собівартість продукції, рентабельність виробництва тощо) [8, с. 220].

Є. В. Хлобистов вважає, що економічний механізм – комплекс організаційних, нормативних та правових заходів, спрямованих на оптимальну взаємодію економіки та навколишнього середовища по відношенню до людини [7, с. 745].

Але проривом у дослідженні «економічного механізму» є «підхід» Лео Гурвіца, адже основним вкладом вченого в економічну науку являється концепція економічного механізму. І хоч найбільш відомі результати в теорії механізмів отримані іншими, заслуга Л. Гурвіца полягає в демонстрації необхідності формального моделювання передачі інформації в економічних процесах (наприклад, вальрасовських ринках), системах (соціалізму, капіталізму) і в рамках різних задач (виробництва суспільних благ), потребуючих агрегування інформації індивідуальних суб'єктів. Л. Гурвіц

запропонував мову для такого аналізу, в тому числі ввів поняття механізму і вимог відповідності стимулів (incentive compatibility), виявив основні напрямлення досліджень механізмів, в частині в рамках дискусії о важливості децентралізованих механізмів [2, с. 6].

Економічний механізм сучасного ринку можна охарактеризувати як єдність об'єктивної і суб'єктивної сторін, як механізм взаємозв'язку і взаємодії основних елементів ринку. Ринковий механізм виявляється у дії об'єктивних економічних законів, які управляють товарним виробництвом і ринком через систему ринкових відносин. Суб'єктивна сторона ринкового механізму може бути представлена діяльністю всіх суб'єктів ринку (виробників і споживачів, домогосподарств, підприємців, держави), які діють на основі своїх потреб і інтересів. Економічною основою ринкового механізму – є будь-яка господарсько-економічна діяльність, ринкова угода, яка базується на трьох основних умовах: мета, обмеження і вибір [6].

Із вищезазначеного випливає, що поняття «економічний механізм» займає важливе місце в у функціонуванні ринку продукції вівчарства, тому-що розкриває сутність найрізноманітніших відносин і процесів функціонування і розвитку економічних об'єктів та суб'єктів, від найскладніших економічних систем країни – до конкретних підприємств.

Досконалість такого механізму, з одного боку, вимагає раціонального управління суб'єктами господарювання і зумовлює рівень продуктивності їх функціонування, успішної адаптації до умов динамічного зростання та розвитку ринку в умовах України. З іншого – саме така досконалість є необхідною умовою ефективного функціонування підприємства, його конкурентоспроможності, фінансової стійкості, прибутковості, інвестиційної привабливості та платоспроможності.

Економічний механізм функціонування ринку продукції вівчарства – це механізм формування ринкових цін і розподілу продукції вівчарства, взаємодії суб'єктів господарювання щодо встановлення та застосування цін, обсягу виробництва і продажу товарів та послуг.

Список використаних джерел

1. Економічний механізм функціонування ринку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/15100827/politekonomiya/ekonomichniy_mehanizm_funktsio
2. Измалков С., Сонин К., Юдкевич М. Теория экономических механизмов (Нобелевская премия по экономике 2007 г.) / С. Измалков, К. Сонин, М. Юдкевич // Вопросы экономики №1. – 2008 – с. 4 – 26.
3. Карпенко О. О., Семиволос І. І. Організаційно-економічний механізм управління капіталом підприємства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=8&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwin_t3D_pzMAhWBGcWkHTs1AfcQFghaMAc&url=http%3A%2F%2Fwww.maritime.kiev.ua%2Fuploads%2FJurnal%2F1\(16_2013\)%2F71.docx&usg=AFQjCNH307FmeUIbEjPQOMVoCzuxyUYT9g](https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=8&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwin_t3D_pzMAhWBGcWkHTs1AfcQFghaMAc&url=http%3A%2F%2Fwww.maritime.kiev.ua%2Fuploads%2FJurnal%2F1(16_2013)%2F71.docx&usg=AFQjCNH307FmeUIbEjPQOMVoCzuxyUYT9g).

4. Кульман А. Экономические механизмы / Кульман А.; пер. с франц. Е. П. Островской; общ. ред. Н. И. Хрустальной. – М. : Прогресс, 1993. – 188 с.

5. Мельник А. О. Адаптивне управління підприємством в умовах конкурентного середовища / А. О. Мельник // Вісник Хмельницького національного університету. – 2005. – № 5, ч. 2, т. 3. – С. 157-162.

6. Механізм функціонування ринку. Основи ринкового механізму [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://fingal.com.ua/content/view/488/39/1/4/>.

7. Хлобистов Є.В. Фінансові механізми екологічної політики / Є.В. Хлобистов // Стратегія розвитку України (економіка, соціологія, право) : наук. журнал – Вип. 3 – 4 ; голов. ред. О.П. Степанов. – К. : НАНУ, 2004. – С. 744–752.

8. Шиманська В. В. Формування організаційно-економічного механізму розвитку туристичного комплексу на засадах реалізації державно-приватного партнерства / В. В. Шиманська // Вісник ЖДТУ № 4 (66). – 2013. – 220 – 226 с.

Олійник Лілія Василівна,

студентка економічного факультету

напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент»

Подільського державного аграрно-технічного

університету, м. Кам'янець-Подільський

Науковий керівник: к.е.н., доцент Лаврук О.С.

ЕВОЛЮЦІЯ НАУКОВИХ ПОГЛЯДІВ НА МОТИВАЦІЮ ПРАЦІ

Проблеми мотивації мають значне як теоретичне, так і безпосереднє практичне значення. Від розуміння людиною своєї трудової діяльності та мотивів, якими вона послуговується, залежить її ставлення до роботи. Проблеми мотивації праці не залишалися поза увагою протягом багатьох століть, і це не випадково, адже працею створюється матеріальна і духовна культура суспільства. Їх досліджували мислителі, вчені багатьох часів і народів. Наприклад, давньогрецький філософ Епікур зазначав, що самі обставини навчили і змусили людську природу робити багато речей; Т. Гоббс, відомий англійський філософ-матеріаліст, вбачав основну спонукальну силу активності особистості в її інтересах; англієць Дж. Локк припускав, що у виборі своїх дій і вчинків людина керується розумом; К.Адріан Гельвецій, французький філософ-матеріаліст, визначав потребу як основну рушійну силу в розвитку людини і суспільства, зазначаючи, що «якби небо піклувалось про всі потреби людини, то вона костеніла б у лінощах і не мала б дієвого початку» [3, с. 54]. Уперше термін «мотивація» застосував А. Шопенгауер у докторській дисертації у 1813